

Pukkellaks 2019

Eirik Frøiland

Presentert av Tiia Kalske den 19.11.2019

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra*

November
2019

Fylke	Antall pukkellaks rapportert
Finnmark	11398
Troms	591
Nordland	164
Trøndelag	38
Møre og Romsdal	51
Sogn og Fjordane	10
Hordaland	10
Rogaland	9
Vest-Agder	6
Aust-Agder	0
Telemark	0
Vestfold	3
Buskerud	0
Oslo og Akershus	0
Østfold	3

Innhold

- Historien om etableringen av pukkellaks i Barentsregionen
- Pukkellaks i Finnmark 2019
- eDNA
- Kunnskapsmangel
- Hva gjør vi nå?

Målet med utsetting

- Utsettingene ble startet for å øke ressurstilgangen og skape et fiskeri på Kola
- Man prøvde først med Chum (Dog salmon/ketalaks) i perioden 1933 – 1939, men dette lyktes ikke
- I 1956 ble arbeidet gjenopptatt, ved å hente pukkellaks-egg fra stillehavskysten som ble klekket og satt ut på Kola

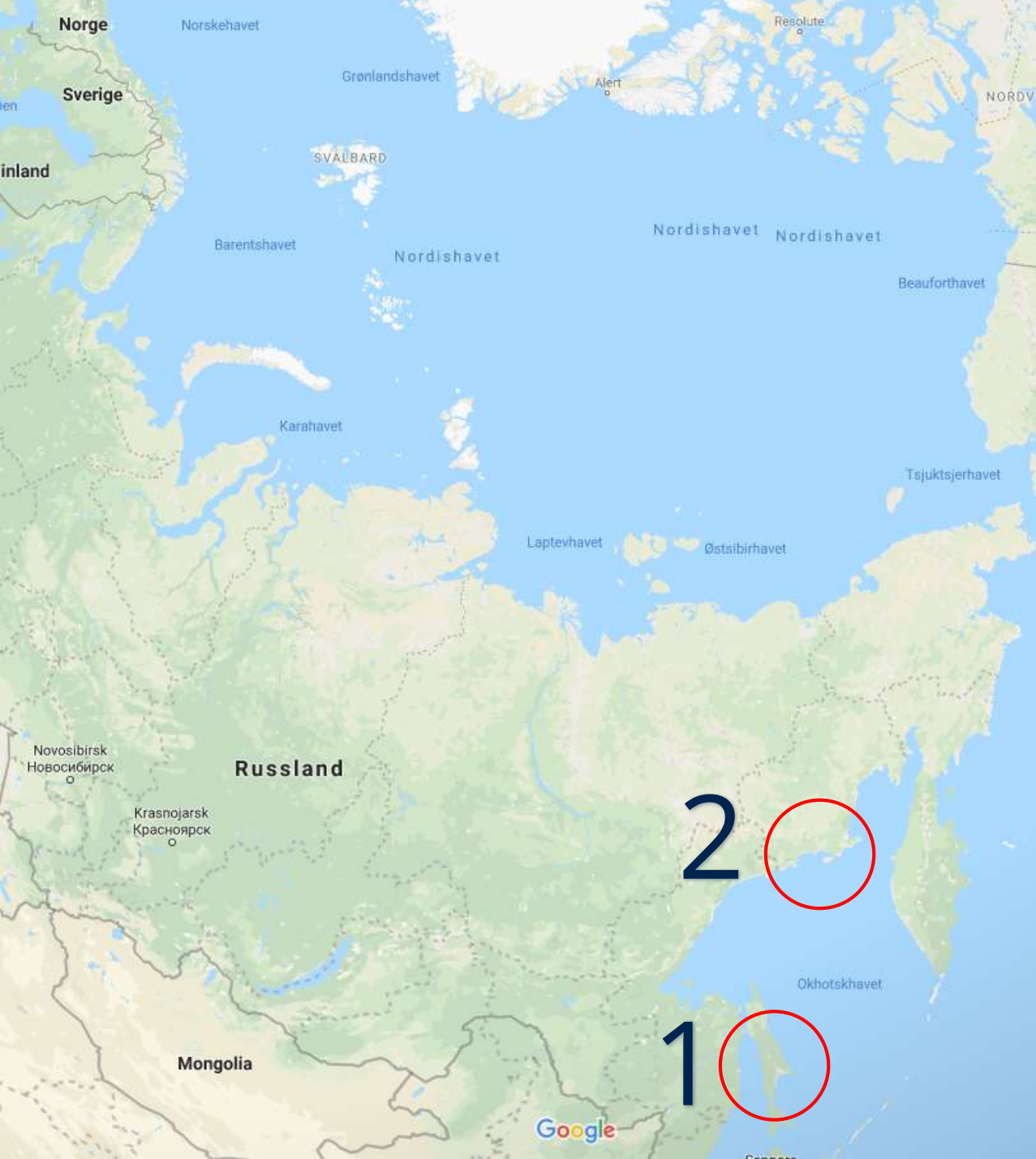
Utsettinger i to faser

Fase 1: 1956 – 1978

- Mesteparten av egg (248 mill) hentet fra øyene Sakhalin og Iturup
- Sen gyteperiode gav massedød av eggene i naturen når frosten kom

Fase 2: 1985 - 2001

- Egg hentet 1985, 1989 og 1998
- Fra elven Ola i Magadan-regionen

Selvreproduserende bestander siden 2001

- 1985-årgangen startet en syklus med sterke selvreproduserende årganger i oddetallsår
 - 100 000 gytefisk eller mer hvert andre år
- 1998-årgangen gav opphav til selvreproduserende bestander i partallsår
 - Fra noen hundre til 11 000 gytefisk

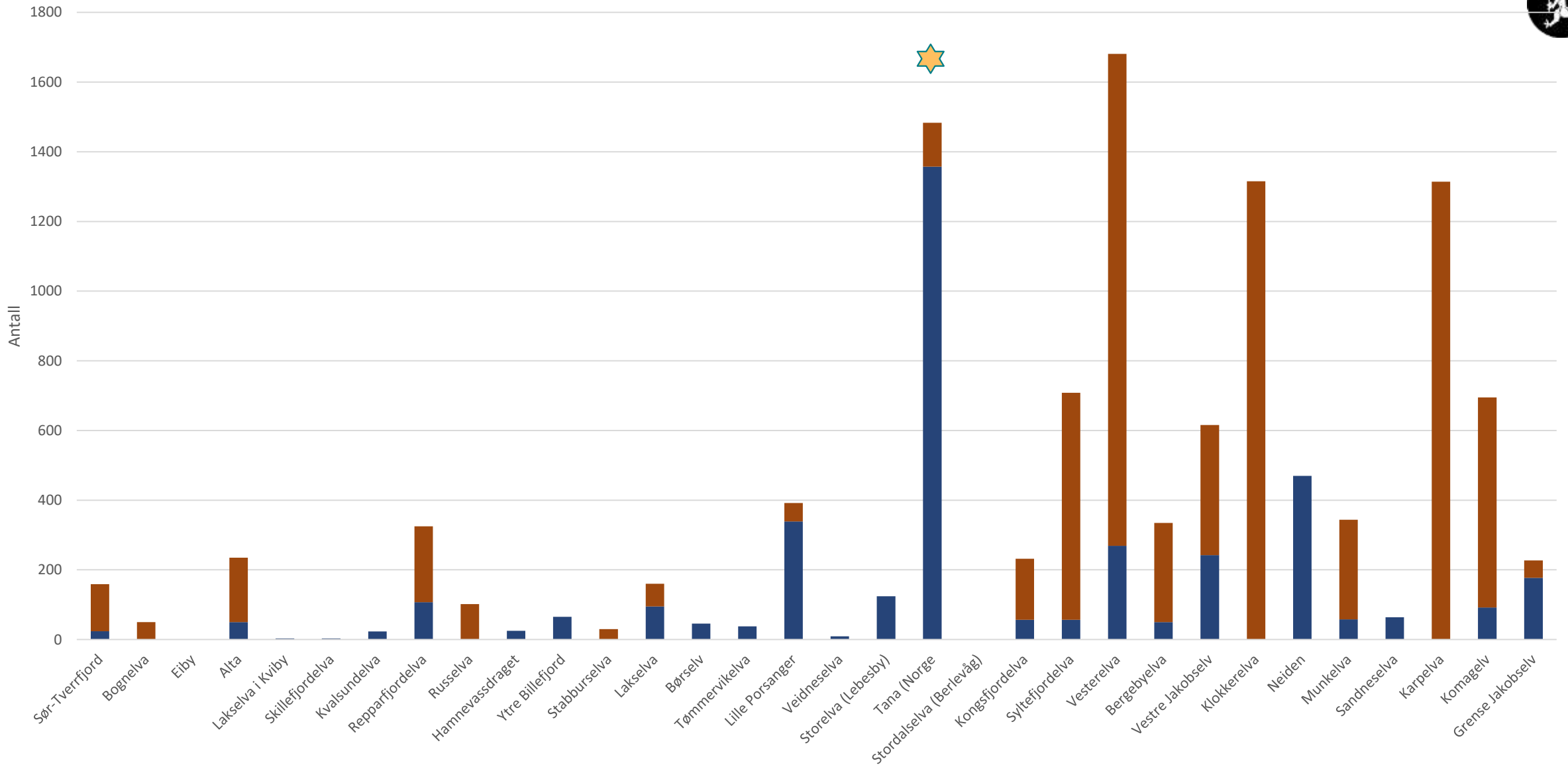
Totalt innrapportert uttak i Finnmark per 31.oktober:

Sportsfiske: 3845

Tiltaksfiske: 7551

Totalt: 11398

Fangst av pukkellaks 2019

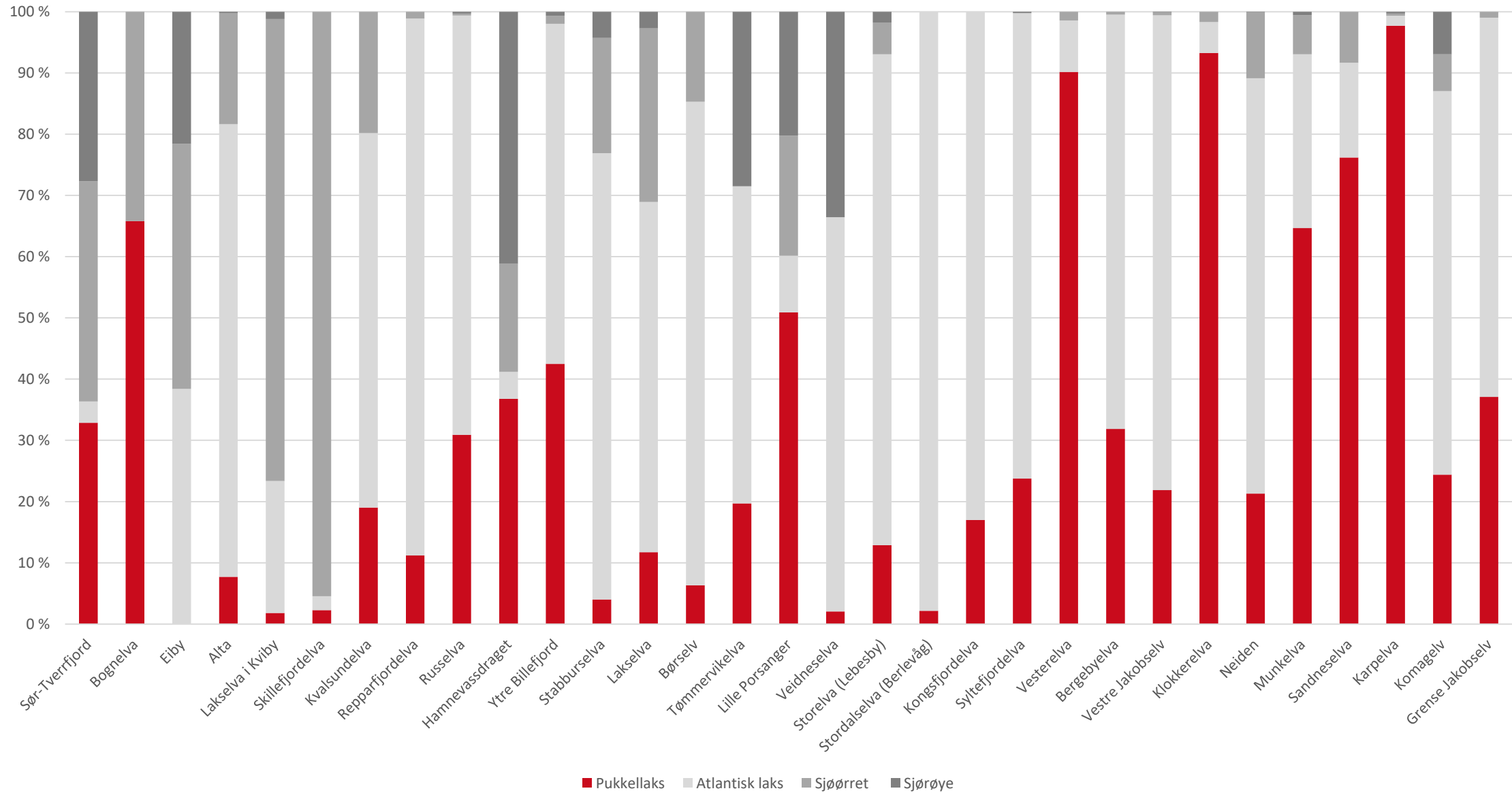

★ Tana: foreløpige tall - kan øke.

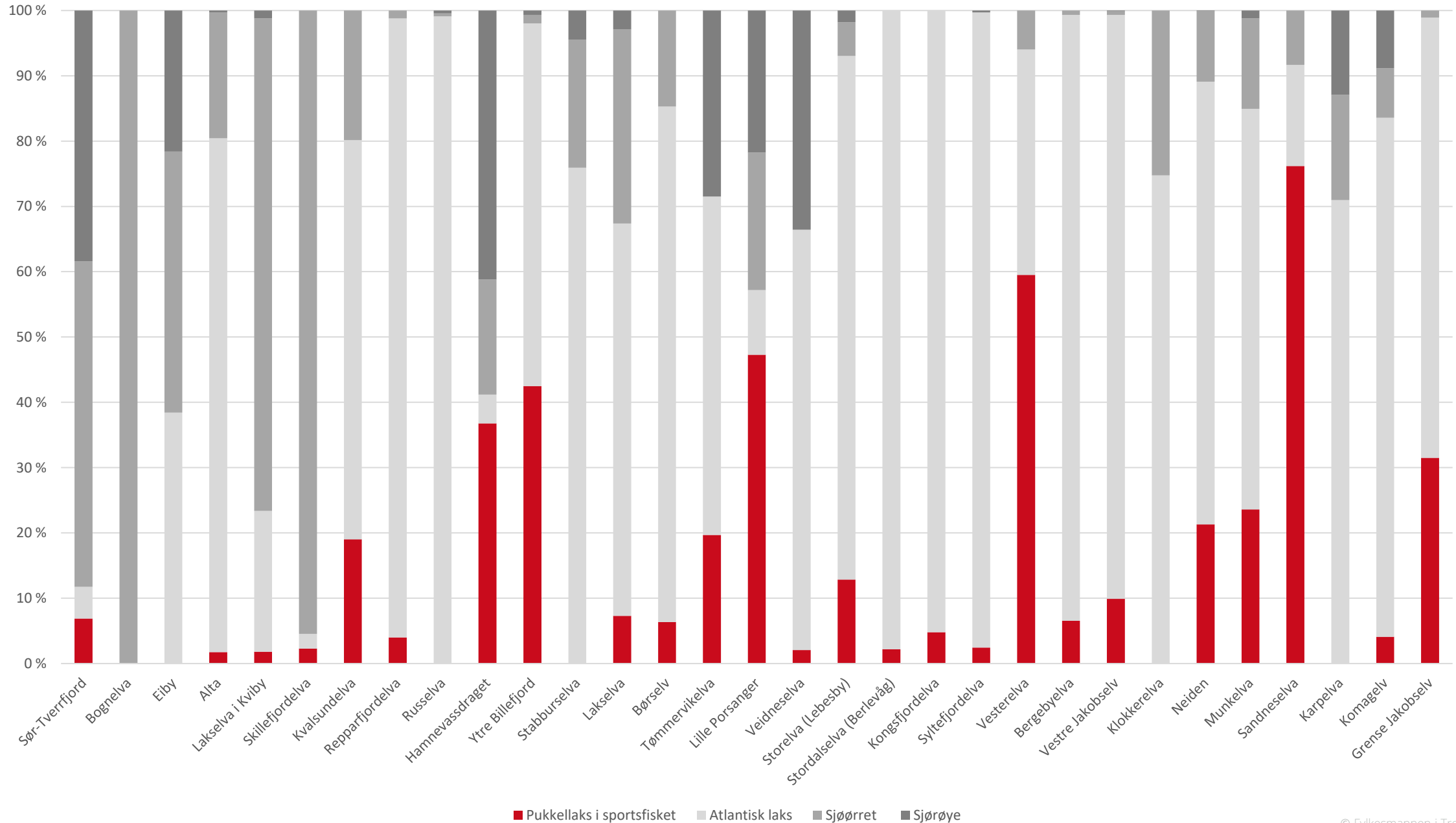
■ Pukkellaks i sportsfiske ■ Pukkellaks tiltaksfiske

Andel pukkellaks av total fangst

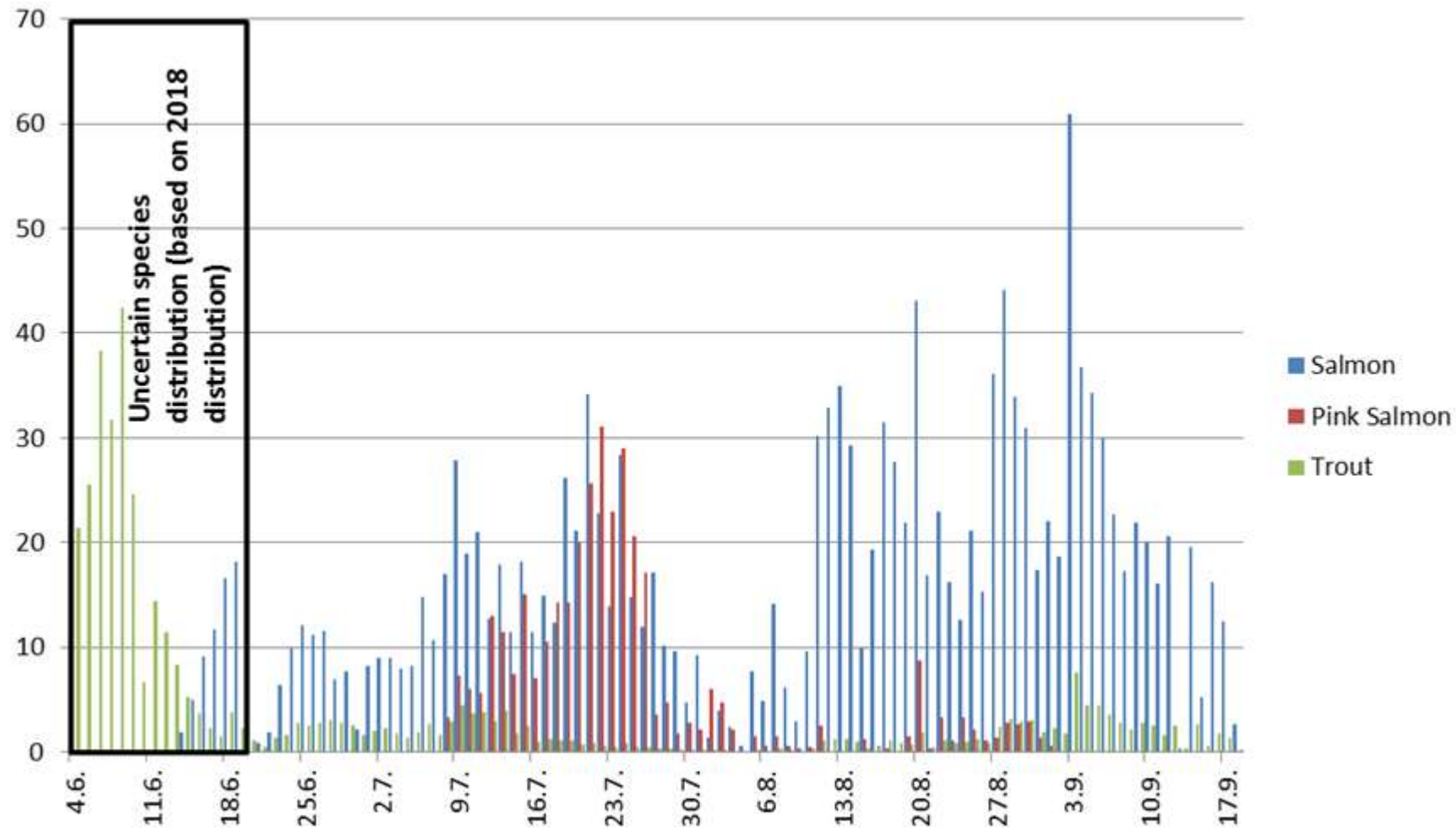
Andel pukkellaks i sportsfiskefangsten

Daily ascending, Anarjohka 2019

Kilde: LUKE, Finland

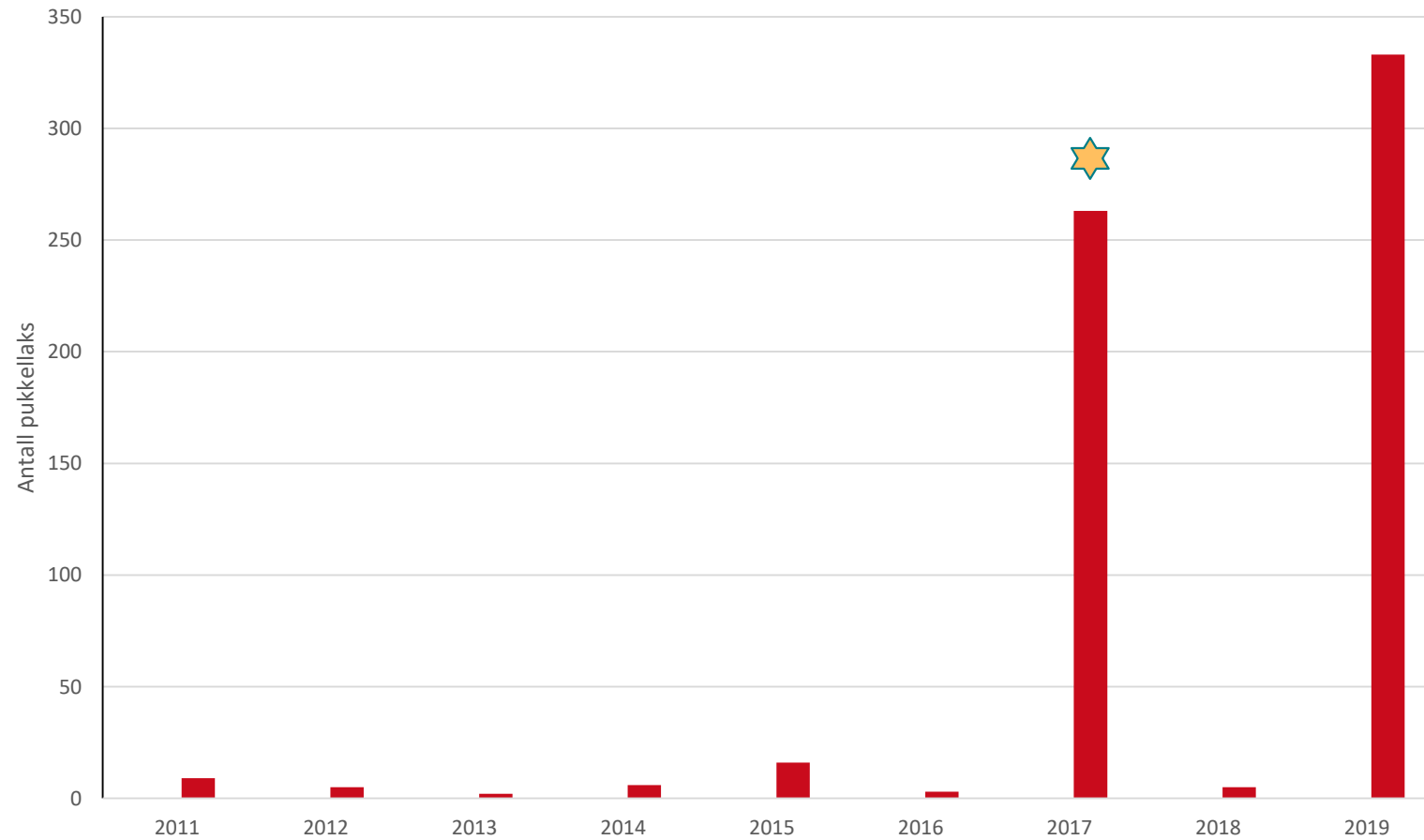
Fangst av pukkellaks i norsk del av Tana

★ 2019: foreløpige tall - kan øke.

Oppvandring av pukkellaks i Kongsfjordelva (video + drivtelling)

★ 2017: Dårlig sikt, mulig underestimert.

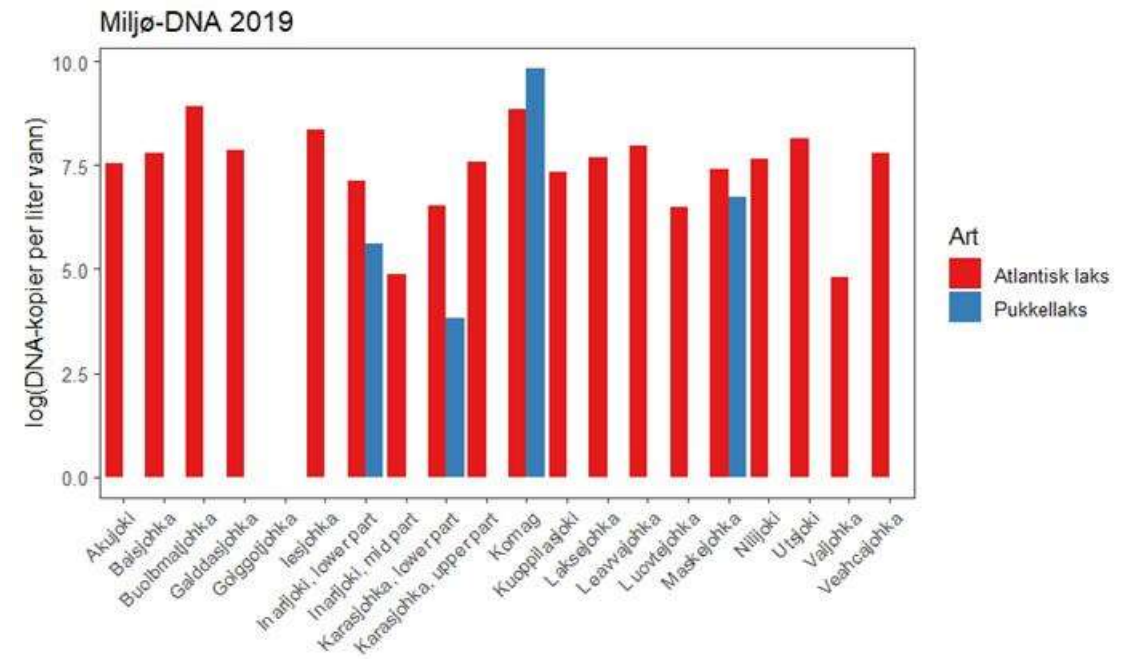
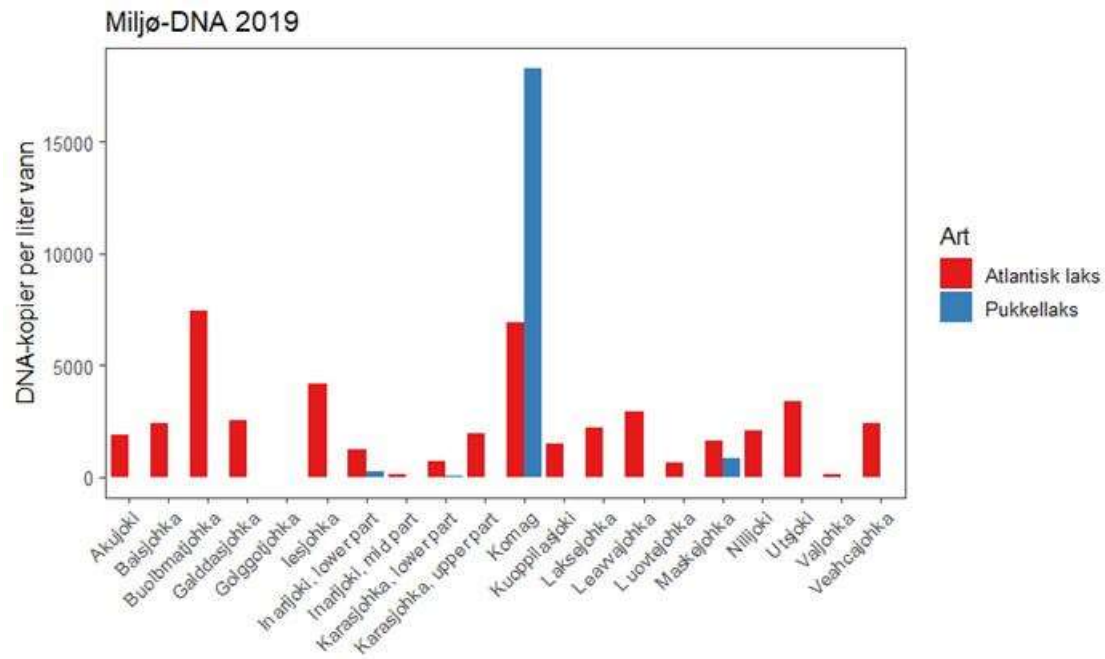
Nye metoder

- Alle organismer avgir DNA til omgivelsene (eDNA)
- Ved å filtrere vannprøver kan vi finne ut hvilke fiskearter som er i området
- Vi har brukt dette for å kartlegge pukkellaks i Tana i 2019
- Kvantitative metoder er under utvikling

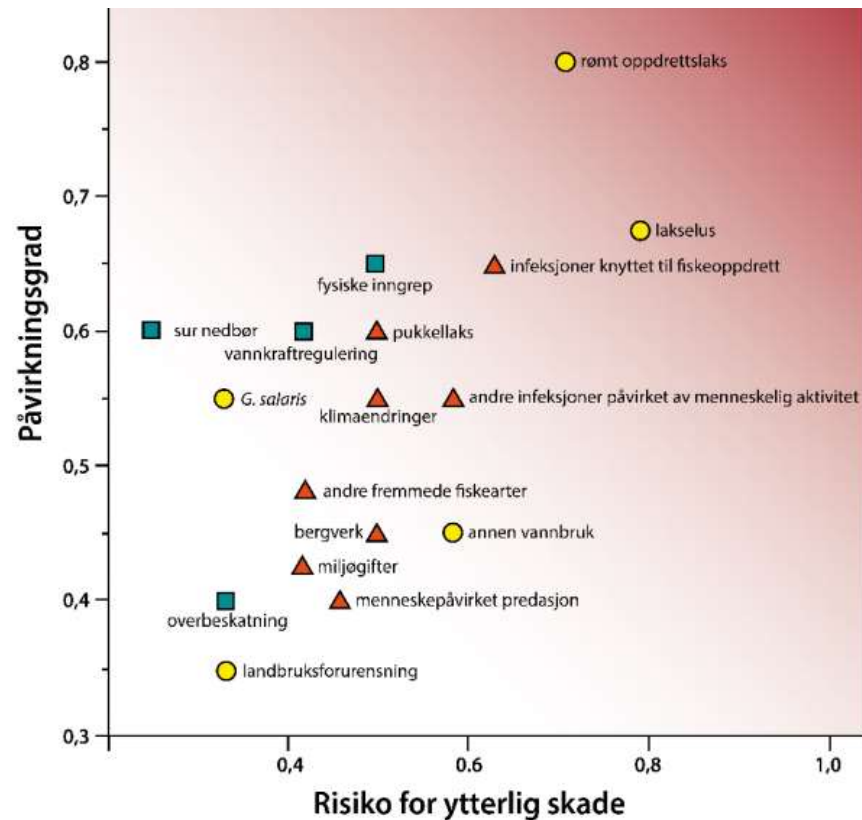
Foreløpige resultater eDNA

Er det så farlig?

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning:

Artsdatabanken:

- Stort invasjonspotensial og fare for videre ekspansjon
- Pukkellaks synes å ha liten økologisk effekt
- Det er veldig lite kunnskap om økologiske effekter, og usikkerheten omkring dette er derfor stor
- Pukkellaks havner i kategorien høy risiko

Kunnskapsmangel

Mo et al. 2018:

- Usikker grad av konkurranse/forstyrrelse under gyting
- Usikkert hva og hvor mye pukkellaksunger spiser i elva, og om det er næringskonkurranse
- Lite kunnskap om smittespredning i form av virus og bakterier
- Usikker påvirkning på vannmiljøet av råtnende pukkellaks-kadaver

Hva nå?

- Vitenskapskomiteen for mat og miljø skal levere en **risikovurdering** av pukkellaks innen **15. desember 2019**
- Fylkesmannen ber om en tydelig strategi fra Miljødirektoratet når risikovurderingen foreligger
- Skal vi lære oss å leve med pukkellaksen, eller fortsette å bekjempe arten?

Hvis bekjempelse fortsatt er strategien:

- Det er mulig å holde de fleste elver fri for pukkellaks ved bruk av felle
- Dette krever mye manuelt arbeid, og vi spiller inn for Miljødirektoratet større behov for delfinansiering fra staten
- Automatisering kan redusere dugnadsbehovet
- FMTF vil følge utviklingen i bestandene, og være pådriver for kunnskapsoppbygging og -utveksling.

Foto: Håvard Vistnes

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra*

Eirik Frøiland

fiskeforvalter

fmfieifr@fylkesmannen

78950311

[Facebook](#) FylkesmannenTromsFinnmark

[Twitter](#) FylkesmannenTF

[Nettside](#) fylkesmannen.no/tf